

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR (I)

Toplantı Tarihi ve No : 26.02.2024 - 314
Karar Tarihi ve No : 26.02.2024 - 6319

Toplantı Yeri: ERZURUM

Erzurum ili, Çat ilçesi, Göbekören Mahallesi, 101 ada, 4 parsel ile Yavi Mahallesi 180 ada, 1 parsel ve 178 ada, 35 parsellerde bulunan, herhangi bir sit alanı içerisinde yer almayan, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil kaydı bulunmayan, 101 ada, 4 parseldeki kısmı Kamu Orta Malı, diğer parsellerdeki kısmı Maliye Hazinesine ait olan taşınmazın tescil talebini içeren Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 20.02.2024 tarihli ve 2556468 sayılı uzman raporu ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 7. maddesi gereği ilgili kurumlardan talep edilen kurum görüşleri okundu. Dosyası ve ekleri incelendi. Yapılan görüşmeler ve incelemeler sonucunda;

Erzurum ili, Çat ilçesi, Göbekören Mahallesi, 101 ada, 4 parsel ile Yavi Mahallesi 180 ada, 1 parsel ve 178 ada, 35 parsellerde bulunan, herhangi bir sit alanı içerisinde yer almayan, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil kaydı bulunmayan, 101 ada, 4 parseldeki kısmı Kamu Orta Malı, diğer parsellerdeki kısmı Maliye Hazinesine ait olan taşınmazın;

- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 6. maddesi kapsamına giren özellikleri taşıması nedeniyle **Tuzla Kalesi I-II** adı altında, I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilmesine,
- I. Derece Arkeolojik Sit alanının koruma esasları ve kullanma koşullarının, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının 1. Maddesinde belirtilen:

1) I. Derece Arkeolojik Sit: *Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanlarıdır. Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesine, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesine, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılmayacağına, ancak;*

a)Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğü'nün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,

b)Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, koruma kurullarınca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebileceğine,

c)Höyük ve tümülüslerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,

ç)Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzeme dökülmemesine,

d)Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, bekçi kulübesi gibi ünitelerin koruma kurulundan izin alınarak yapılabileceğine,

e)Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabileceğine,

f) Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabileceğine, hükümleri doğrultusunda belirlenmesine,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

KARAR (II)

Toplantı Tarihi ve No : 26.02.2024 - 314
Karar Tarihi ve No : 26.02.2024 - 6319

Toplantı Yeri: ERZURUM

- Sit sınırlarının karar eki 1/5000 ölçekli krokide işaretlendiği şekliyle belirlenmesine,
- Tescil fişinin uygun olduğuna,
- I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilen Tuzla Kalesi I-II'nin yer aldığı, Göbekören Mahallesi, 101 ada, 4 parsel ile Yavi Mahallesi 180 ada, 1 parsel ve 178 ada, 35 parsellerin fen klasörü ve tapu kütüğü beyanlar hanesine "**Bir Kısım I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır**" şerhinin ilgili Tapu ve Kadastro Müdürlüklerince 13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "**Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik**" gereği verilmesine ve işlem sonucuna ilişkin bilgi ve belgelerin Erzurum Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine karar verildi.

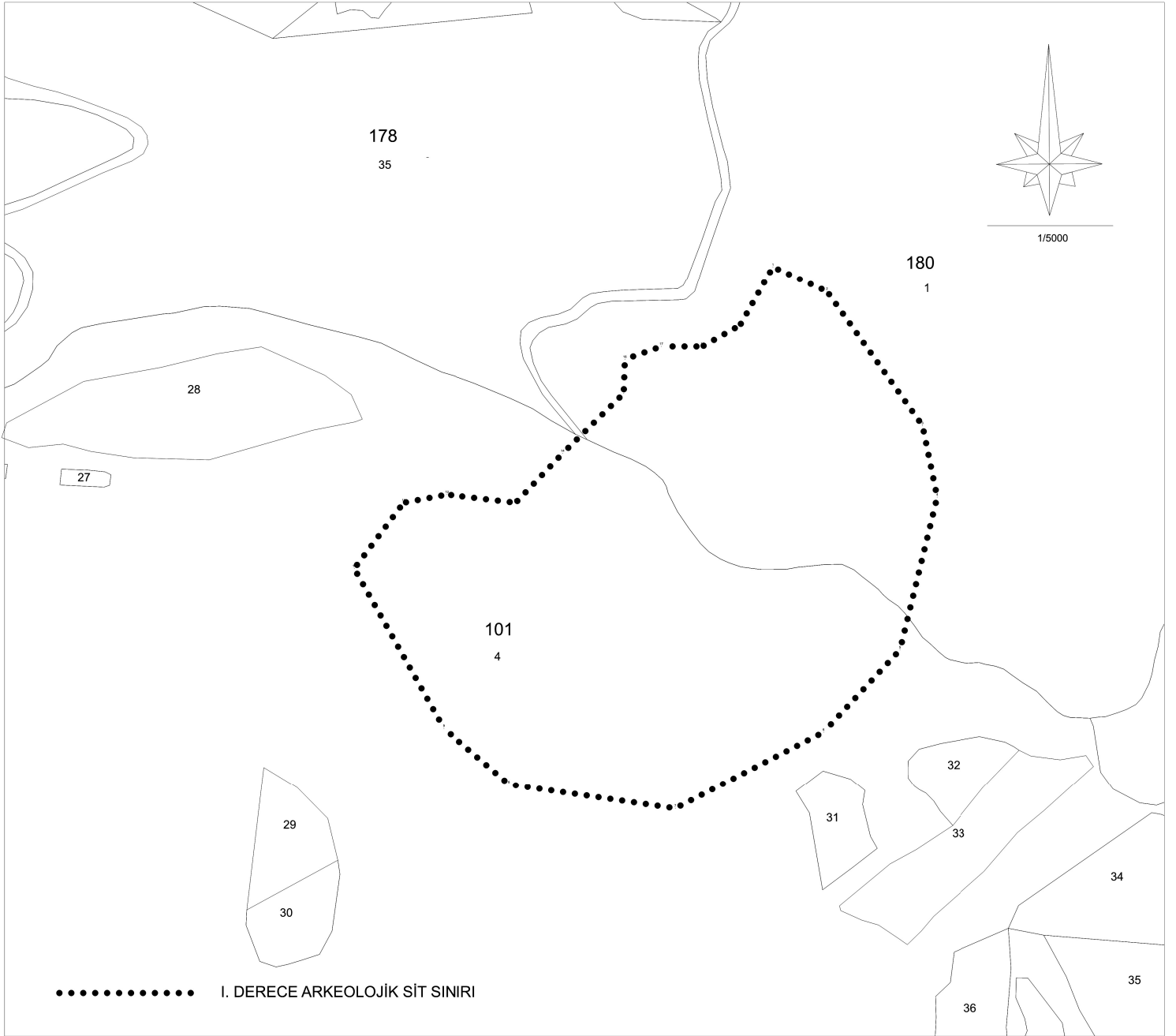
KROKİ YERİ

İLİ: ERZURUM

İLÇESİ: ÇAT

MAHALLE/KÖY: GÖBEKÖREN VE YAVI MAHALLELERİ

ADA/PARSEL: 101/4 (GÖKBEKÖREN), 180/1, 178/35 (YAVI)

ITRF/96 SİSTEMİNDE 3 DERECELİK KOORDİNE ÖZET

Nokta No	Y	X
1	402282.890	4388594.620
2	402328.155	4388573.955
3	402408.169	4388461.429
4	402420.469	4388401.568
5	402389.309	4388273.646
6	402325.347	4388204.764
7	402201.148	4388140.474
8	402061.816	4388160.740
9	402006.711	4388207.973
10	401931.595	4388341.727
11	401972.923	4388396.832
12	402009.332	4388403.720
13	402067.389	4388396.832
14	402106.750	4388438.160
15	402157.919	4388488.345
16	402158.903	4388516.882
17	402189.408	4388527.706
18	402223.848	4388527.706
19	402255.337	4388545.419

ED/50 SİSTEMİNDE 6 DERECELİK KOORDİNE ÖZET

Nokta No	Y	X
1	659822.448	4388051.856
2	659868.369	4388032.719
3	659952.080	4387922.949
4	659966.370	4387863.544
5	659939.503	4387734.678
6	659877.890	4387663.713
7	659755.930	4387595.325
8	659616.027	4387610.924
9	659559.387	4387656.282
10	659479.862	4387787.426
11	659519.320	4387843.870
12	659555.471	4387851.968
13	659613.714	4387847.023
14	659651.665	4387889.635
15	659701.120	4387941.490
16	659701.151	4387970.038
17	659731.271	4387981.873
18	659765.686	4387983.022
19	659796.559	4388001.773

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ D.K.V.K.E	SİT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:
İLİ: ERZURUM	İLÇESİ: ÇAT	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ: GÖBEKÖREN/YAVI	KADASTRO PAFTA :- ADA: 101; 180; 178 PARSEL: 4 ; 1; 35

ADI: TUZLA KALESİ I - II

GENEL TANIM: Tuzla Kalesi I - II: Erzurum'un Çat ilçesine 12 km. uzaklıkta bulunan Göbekören Köyü'nün 2 km. kuzeyinde yer almaktadır. Güneyden yüksek bir dağla çevrili olan Kale I, doğu-batı-kuzeyden ise geniş düzlüklerle çevrilidir. Kurulduğu yer itibarıyla kale, bu vadilere hâkim son derece stratejik bir noktada bulunmaktadır. Doğu tarafı uçurumla çevrili olan kale, diğer yönlerden ulaşım elverişli bir konuma sahiptir. Kalenin tuz yataklarını tepeden kontrol etmesi ve su yataklarına yakın olması stratejik önemini artıran diğer faktörlerdir. Kalenin doğusunda Kale II ile gözetleme kulesi olduğu düşünülen kalıntılar yer almaktadır. Kale doğu-batı doğrultusunda 22 m. uzunluğa sahiptir. Kalede 60x70 cm. çapında traşlanmış taşlardan Urartu Kiklopik tarzda yapılmış, 4 m. genişliğinde kale boyunca uzanan ve yer yer yıkılmış sur duvarı izlenmektedir. Kalenin giriş kısmında, birer metre aralıklarla döşenmiş 50 m. uzunluğunda 4,5 m. genişliğinde merdiven basamaklarıyla oluşturulmuş anıtsal giriş mevcuttur. Kalenin merkezinde 4x5 m. çapında mimari yapıların izleri gözlenmektedir. 1.760 m. rakımda zeminden 40 m. yüksekliğe kurulan Kale II ise 27x27 m. ölçülerinde ve yuvarlak planlıdır. Kalenin kuzeybatı kısmında, yaklaşık 20x40 cm. ebatlarda taşlardan örülen, 1,5 m. genişliğinde sur duvarı izlenmektedir. Alanda ele geçirilen keramik buluntular İlk Tunç, Erken Demir, Orta Demir ve Ortaçağ'a tarihlendirilmiştir.

ŞİMDİKİ TEHLİKELER: Kaçak kazılar

ŞİMDİKİ DURUM :

SİT POTANSİYELİ : I.Derece Arkeolojik Sit potansiyeli mevcuttur.

ŞİMDİKİ KORUMA : Korumasız.

ÖNERİLEN KORUMA : I. Derece Arkeolojik Sit

KORUMA DERECEŚİ: I. Derece Arkeolojik Sit

HAZIRLAYANLAR: 20/02/2024

Yüksek Mimar Melike YAPAN

Müze Araştırmacısı Ahmet TOPRAK

KONTROL EDEN:

Güven YAVUZ

Koruma Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ :

ERZURUM KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULUNUN 26.02.2024 tarihli ve 6319 sayılı kararı ile I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescil edilmiştir.

REVİZYON

